

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid illud sit? parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

TRACTATUS PRIMVS
DE
CONTRACTV MUTVI,
ET
DE VSVRA.

CAPUT I.

De Mutuo,

§. I.

Quid sit Mutuum?

Mutuum, quod sic dicitur, quia *de Meo, Tuum fit*, commode defini potest in hunc modum *Est traditio rei consentis in Pondere*, ut *Maix Argenti, Numero*, ut *Pecuniaz, & Mensura*, ut *Vini, Frumenti, &c. Spe recuperandi, statuto tempore, tantundem in suo genere.*

1. l. 3. in Decal. Tr. 1. 1. §. 1. Hanc definitionem alibi a explicuimus, nunc duo recolamus, vel explicemus latius, Alterum quoad tempus Mutuum restituendi, Alterum quoad illud (*tantundem*.)

Tempus restituendi Mutuum.

1. l. 3. in Decal. Tr. 1. 1. §. 1. *Novarr. in Mon. c. 17. n. 219.* *Aug. V. V. 36.* 2. Mutuarius tenetur restituere mutuum tempore constituto, vel post ejus usum completum, non autem tenetur reddere antea, quamvis Mutuum a mutuan- te reperatur: potest tamen antea reddere, si velit. Nam, ut habetur in Jure. *b* Quoties in gratiam debitoris apponitur dies solutionis, potest e debitor ante illum diem solvere, unde fit, ut, in contractu Mutui, creditori non liceat obligare debitorem, ut ipse debitor nequeat ante diem fixum solvere. Ratio est, quia, Mutui natura postulat, ut quamvis non teneatur debitor debitum solvere ante prefixum diem, in

Tamburinus de Sacramento.

sua tamen potestate sit, illud antea solvere, quia integrum semper est homini, rem, quæ Domino debetur, eidem consignare.

Quod si Mutuarius prefixo tempore non restituat, & propterea Mutuans aliquod damnus patiat, tenetur in conscientia illud resarcire; sicuti etiam tenetur restituere ea, quæ Mutuans insumpsit in reperendo ejusmodi debitum. Ratio est, quia tunc Mutuarius causa prædictorum damnorum est. An autem is præmonendus sit de interesse, quod sit Mutuanti, diximus satis d'alibi, & iterum dicemus e mox.

3. Sed quid, si nullus fuit præfixus terminus ad reddendum Mutuum.

Respondeo, adhuc non posse Mutuantem statim repetere, sic enim nullum fuisset Mutuum. Tunc ergo, vel ex circumstantiis, vel Judicis arbitrio statuendum est, quando nam possit repeti, ut notant Menoch. salique.

4. Si forte confessus es per scripturam, etiam publicam, te recepisse numerato pecuniæ mutuum spe, quod certo tibi esset numeranda, quæ tamen deinde tradita tibi non fuit, qua exceptione uti possis in foro exterrano, ne cogaris reddere, quod non accepisti (nam in interno clarum est, te non obligari lege fuse apud Molinam, g aliosque.

Tantundem restituendum in Mutuo.

5. Jam verò aliquanto latius explicandum est illud (*tantundem*) ex qua particula maximè discernitur, quando nam in Mutuo involvatur Usura; si enim plus requiras, quam sit res mutata, committis Usuram, ut latè explicabimus inferius.

Qgg

6. Cer-

6. Certum autem est, ei, qui mutuatur pecuniam auream, (præcindendo à pacto) iuste communiter reddi argenteam, vel æream, si tantundem in valore reddatur, & ex ea minoris pecuniæ redditione nullum damnum sequatur Mutuanti.

7. At quæri potest, an possit Mutuator præterdere sibi fieri supplementum merè ex ipsa redditione minoris pecuniæ?

Respondeo affirmativè, atque adeò posse exigere pecuniam ejus rationis, quam numeravit, vel aliquid proportionatum petere, quo ipsi damnum compensetur: immò etiam posse pactum facere ab initio Mutui, ut sibi ejus rationis reddatur pecunia, quam dedit. Ratio est, quia pecunia aurea utilior est, & pretiosior, quam argentea & hæc, quam ærea nec tenetur Mutuator gratis privare se hujusmodi commodis, quæ sunt extra ipsum mutuum.

a Syl. v.; Ira Sylvester, & alii que.

Solutio 8. Contra verò, qui mutuatur pecuniam, puta æream, licetene potest exigere, vel pactum facere, ut detur argentea, vel aurea?

Ang. v. Solutio nu. 2. Respondeo, nequaquam; *b* quia imponeret onus Debitori ultra debitum, seu ultra sortem, plus enim valet, ut dictum est, aurea, quam argentea, & hæc quam ærea.

b Navarr. Sed certè, incidit hic celebris dubitatio, in *matr. c.* quid faciendum, quando res mutuata diversimodè valet tempore accepti, quam tempore soluti Mutui. Sanè de hac instituere particularem paragraphum distinctionis gratia officio de rebus peram pretium erit, quod jam facio.

ff. de rebus venditis.

§. II.

De diversitate valoris in Mutuo.

1. **V**T distinctius procedamus, loquamur prius de pecunia, tum de rebus aliis; habent enim suas quæque proprias difficultates.

Quoad Pecuniam.

2. Titius dedit mutuos Cajo centum viginti, quos vocant. Zicchinos aureos, quorum singuli, tunc valebant viginti Julii. Nunc vero, tempore præfixi termini reddendi, valent eorum singuli, viginti quinque Julii.

Inquiro Primo. Poteritne iuste Titius nunc exigere à Cajo centum Zicchinos ex auro?

Quid Secundò. Si contra, hoc est, si tunc valebant Julii viginti quinque, nunc verò solum viginti? Hæc autem Inquiro, quando nullum præcessit pactum, nam, an licitè possit pactum aliquod præcedere, dicam mox à numero nono, seu potius ad verò, idem, quoad hoc pactum, dicendum esse de pecunia, quod dicto numero nono diceretur de rebus.

Respondeo ad primum, negativè, solum enim potest tot exigere, quot complent valorem antiquum centum illorum aureorum.

Contra verò respondeo ad secundum affirmativè; poterit enim exigere, tot, quot tunc mutuos dedit, vel ejus æquivalentem valorem. Ita Molin. c.

3. Ratio utriusque responsionis est, quia valor ille crescit, vel decrescit Domino pecuniæ, qui sanè nunc est Mutuatarius: à mutuo enim transferri dominium rei mutuatae, non verò in commodato, diximus satis alibi; ergo illi ejus utilitas, vel damnum cedere debet. Præterea, Mutuatarius debet illud, quod ipsi mutuatum fuit; at si mutuata fuit pecunia sub ratione pecuniæ, secundum valorem temporis, quo acceptum à se fuit mutuum, non vero secundum valorem temporis, quo mutuum reddit, ergo illum valorem debet non hunc, quia solum debet tantundem.

4. Confirmatur ex *c. Cum olim de censibus*, ubi dicitur Censum esse solvendum secundum Monetam priorem, & non posteriorem, quæ fortè curret minoris valoris; & ex *c. Cum Canonici eodem*, ubi decernitur, pensionem esse solvendam, juxta æstimationem prioris pecuniæ, quando imposta est pensio.

5. Scio à Navarro & oppositum doceri, quia Mutuator (ait) erat servaturus suam pecuniam usque ad tempus, quo valor erat augendus. Sed nihil dicit contra nos: Nos enim in hac Conclusione non loquimur de alio contractu, quem quis potest celebrare cum Mutuatario circa damnum emergens, vel lucrum cessans, de hac enim inferius agemus: sicuti, neque de pacto aliquo iusto, quo convenires cum eodem, ut tibi semper detur valor præsens pecuniæ, sive crescat, sive decre-

scat